

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#MİLLİ
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRÜNLERİN ÇEVREYE DUYARLI TASARIM GEREKİLİKLERİ YÖNETMELİĞİ (ESPR EU No 2024/1781)

SANAYİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Enerji ile ilgili Ürünlerin Çevreye
Duyarlı Tasarımına İlişkin Yönetmelik
(2009/125/EC)
CBK: 5187

Sürdürülebilir Ürünler İçin Çevreye
Duyarlı Tasarım Gereklilikleri
Regölasyonu

ESPR NEDİR?

- AB pazarına sunulan ürünlerin çevresel sürdürülebilirliğini artırmayı amaçlayan, ürünlere yönelik ekotasarım gerekliliklerini genişleten yeni nesil düzenlemedir.
- Daha dayanıklı, döngüsel, kaynak verimli ve rekabetçi ürünlerin tasarımı, üretimini ve piyasaya arzını destekler.

AMAÇLAR

- Çevresel sürdürülebilirlik
- Kaynak verimliliği
- Döngüsel ekonomiye geçiş
- İnovasyon ve rekabet gücü
- Tüketicilerin bilinçlenmesi

KAPSAM

- Piyasaya sunulan neredeyse tüm fiziksel ürünler (sektör önceliklendirmesine göre).
- AB içinde üretilen ve AB'ye ithal edilen ürünler.
- Ürün grupları, öncelikler ve gereklilikler Çalışma Planı ile belirlenir.

İLGİLİ AKTÖRLER VE SORUMLULUKLAR

- Üreticiler:** Ekotasarım gerekliliklerine uygun tasarım ve bilgi sağlama.
- İthalatçılar:** Uygunluktan sorumluluk.
- Dağıtıcılar:** Uygun ürünleri piyasaya sunma.
- Dijital hizmet sağlayıcıları:** DPP altyapısı ve veri hizmetleri.
- Tüketiciler:** Bilinçli tercih ve sürdürülebilir tüketim.
- Piyasa gözetim otoriteleri:** Denetim ve uygunsuz ürünlere karşı önlem.
- Standart kuruluşları:** Uyumlaştırılmış standartların geliştirilmesi.

TÜM ÜRÜN YAŞAM DÖNGÜSÜ BOYUNCA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Daha dayanıklı, daha döngüsel, daha verimli ürünler

DİĞER TEMEL HÜKÜMLER

SATILAMAYAN ÜRÜNLERİN İMHASININ YASAKLANMASI

Kullanılabilir ürünlerin imhasının önlenmesi, yeniden kullanım, bağış ve diğer yöntemlerin teşviki.

YEŞİL KAMU ALIMLARI

Sürdürülebilir ürünlere yönelik talebin artırılması ve kamu alımlarında çevresel kriterlerin kullanılması.

ÇEVRE ETİKETİ

Güvenilir, doğrulanmış çevresel beyanlar ile tüketicilerin bilinçli tercih yapmasının desteklenmesi.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI

Ürün ve şirket düzeyinde çevresel performansın şeffaflıkla açıklanması ile daha iyi veri erişimi

YEŞİL TAKSONOMİ

Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanması ve finansman akışının yönlendirilmesi.

EKO-TASARIM GEREKLİLİKLERİ (ÜRÜN KRİTERLERİ)

Dayanıklılık (uzun ömürlülük)

Güvenilirlik ve güvenlik

Onarılabilirlik

Yeniden kullanılabilirlik

Yükseltilebilirlik (modülerlik)

Kaynak verimliliği (malzeme, enerji, su)

Geri dönüştürülebilirlik

Tehlikeli maddelerin azaltılması

Çevresel ayak izi (ör. karbon ve su ayak izi)

Diğer performans ve bilgi gereklilikleri

DİJİTAL ÜRÜN PASAPORTU (DPP)

- Ürünlere ilişkin temel sürdürülebilirlik bilgilerini dijital ortamda erişilebilir kılar.
- Tedarik zinciri şeffaflığını artırır ve izlenebilirlik sağlar.

ÜRÜN GRUPLARINA YÖNELİK ÖNCELİKLENDİRME

- Sektör ve ürün grupları, çevresel etki, pazar büyüklüğü, uygulanabilirlik ve sürdürülebilirlik potansiyeline göre önceliklendirilir.
- Öncelikli ürün grupları ve ekotasarım gereklilikleri Çalışma Planı ile belirlenir ve düzenli olarak güncellenir.

UYGUNLUK, DENETİM VE YAPTIRIMLAR

Uygunluk Değerlendirmesi

Ürünlerin gerekliliklere uygunluğunun belirlenmesi

Onaylanmış Kuruluşlar

Belirli ürün gruplarında uygunluk değerlendirme faaliyetlerinde rol alırlar.

CE İşareti

Uygun ürünlerin AB pazarına arzı için zorunlu işaret

Yaptırımlar

Uygunsuz ürünlere karşı caydırıcı ve orantılı idari yaptırımlar

ESPR'DA DPP – HUKUKİ ÇERÇEVE

Tüzük (AB) 2024/1781 | Maddeler 9–13

- Kapsam**
Uygulanabilir yetki devri düzenlemelerinde belirlenen ürünler/ürün grupları için DPP zorunludur.
- Veri Kalitesi**
DPP'de yer alan veriler doğru, eksiksiz ve güncel olmalıdır.
- Veri Taşıyıcı ve Kimlik**
DPP, bir veri taşıyıcı aracılığıyla kalıcı ve benzersiz bir ürün kimliğine (Unique Product Identifier) bağlanır.
- Kapsam Düzeyi**
Bilgi düzeyi (ürün, model, parti veya birim) ürüne özel kurallarla belirlenir.
- Açık Standartlar**
Açık standartlara dayanmalı, birlikte çalışabilir, makine tarafından okunabilir ve yapılandırılmış, aranabilir, aktarılabılır veri içermelidir.
- Rol Bazlı Erişim**
Verilere, yetkilendirilmiş aktörler için rol bazlı erişim sağlanır.
- Yedekleme**
DPP verilerinin bir kopyası, DPP hizmet sağlayıcısı tarafından yedeklenir.
- Benzersiz Tanımlayıcılar**
Ürün, ekonomik operatör ve tesisler için benzersiz tanımlayıcılar kullanılır.
- DPP Registry ve Gümrük**
DPP Registry, ürün tanımlayıcılarına ilişkin bilgileri tutar ve gümrük sistemleri ile bağlantılıdır.

DPP MİMARİSİ VE VERİ AKIŞI

Merkezi kayıt – dağıtık veri yapısı – birlikte çalışabilir ekosistem

DİJİTAL KİMLİK & GÜVEN ZİNCİRİ

Güvenli ve doğrulanabilir bir ekosistem için eIDAS altyapısı

DPP Registry'ye kaydolurken kuruluş bilgileri, AB'de yetkilendirilmiş bir QTSP tarafından verilen nitelikli elektronik imza veya mühür ile doğrulanır.

UYGULAMA AKIŞI

İşletmeler için 6 adımda DPP'ye hazırlık

2026 → 2027 YOL HARİTASI

- Temmuz 2026**
DPP Registry çerçevesi ve operasyonel test ortamı kullanıma açıldı.
- Temmuz 2026**
İlk altı uyumlaştırılmış standart AB Resmi Gazetesi'nde atfı aldı.
- Eylül 2026**
Kalan iki standart CEN-CENELEC ikinci paket olarak yayımlandı.
- 18 Şubat 2027**
Belirli büyük bataryalar için DPP zorunlu hale geliyor.
- 2027**
DPP hizmet sağlayıcılarına ilişkin gerekliliklerin yayımlanması bekleniyor.

8 DPP STANDARDİ – CEN-CENELEC/JTC 24

- 1 EN 18216:2026**
Veri değişim protokolleri
AB Resmi Gazetesi'nde atf – Temmuz 2026
- 2 EN 18219:2026**
Benzersiz tanımlayıcılar
AB Resmi Gazetesi'nde atf – Temmuz 2026
- 3 EN 18220:2026**
Veri taşıyıcılar
AB Resmi Gazetesi'nde atf – Temmuz 2026
- 4 EN 18221:2026**
Veri depolama, arşivleme ve kalıcılık
AB Resmi Gazetesi'nde atf – Temmuz 2026
- 5 EN 18222:2026**
Yaşam döngüsü yönetimi ve aranabilirlik için API'ler
AB Resmi Gazetesi'nde atf – Temmuz 2026
- 6 EN 18223:2026**
Sistem birlikte çalışabilirliği
AB Resmi Gazetesi'nde atf – Temmuz 2026
- 7 EN 18239:2026**
Erişim hakları, bilgi güvenliği ve ticari sırlar
CEN-CENELEC ikinci paket – Eylül 2026
- 8 EN 18246:2026**
Veri doğrulama, güvenilirlik ve bütünlük
CEN-CENELEC ikinci paket – Eylül 2026

eIDAS GÜVEN İLKELERİ

- Kimlik Doğrulama
- Veri Bütünlüğü
- Orijinallik
- İnkâr Edilememe
- Güven ve Sorumluluk

FAYDALAR

Tekrarlı veri girişini azaltır, tedarik zinciri veri akışını standardize eder.

Sürdürülebilir ürünler
daha güçlü bir gelecek

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#MİLLİ
TEKNOLOJİ
HAMLESİ

Teşekkürler

SANAYİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ